

A pesti nyár

Hogyan mulat Kőbánya?

Rég nem volt Pestnek — bizonyos tekintetben — ilyen jó nyara, mint az idén. Július második fele, a legtüzesebb kánikula ideje — amikor más években ragadósan olvadt az aszfalt és a hőségtől ájultak jobbra-balra az emberek, — ma enyhe szellőket suhogtat a köröngteteg fölött. Hiába! — szeszélyes szépasszony a nyár! Mintha megértően vetne egy pillantást a lapos erszényekre és elhatározná, hogy könnyebbé teszi az itthonmaradottak dolgát.

Pest közönségének csak nagyon kis része ment el nyári üdülésre. A lakatok, melyek ilyenkor ott függték a lakások ajtajain, még mindig nem kerültek elő és ha ismerőssel találkozik az ember, bizonyosan ez az első szava:

— Micsoda nyár!

Dehát minden rossznak meg van a maga jóoldala. Meg kell nézni a kis zöldbeli koresmákat itt a nagyváros körül! Idei liba, ropogósra sült kacsapecsenye, kirántott csirke ugorkasalátával! A szem- s szájnak ingere! És elszánt cigányok nyúzzák a vonót, verik a cibalmot. Frissen forog a vendéglős, ha derüsen mosolyog a nap; szalvétás pincérek hajlongnak a vendég előtt; esze nélkül fut a borfiú. Friss, pezsgó lüktető élet mindenütt. De hajh! Sohase volt szeszélyesebb az ég arculata. A ragyogó nap elé egyik pillanatról a másikra, sötét felhősátor vonul, megdördülnek az ég kárpitjai, villámok cikáznak és jaj a színes, könnyű női ruháknak, apró kis gombanapernyőknek. Sírva néz a vendéglős a futó vendégek után, akik bizony, nagy riadalmukban sokszor „elfelejtenek fizetni.”

Azt mondják: dacára a jó nyárnak, sonra soványodnak a környékbeli vendéglősök...

Különös divatképpen, a mai pesti ember szeret a régiekre emlékezni. A budai Bástya-sétány, ahová már a múlt század közepén szívesen jártak a Tóth Gáspár „pesti polgári férfiszabó” úriutcai műhelyéből öltözködött pesti arszlánok, hogy az arnyas fák alatt édes bókokat suttogjanak a bájos Biedermayer-divatnak hódoló piruló hajadonoknak és ahol tengernyi könny és tengernyi öröm fakadt már — legújabbban gyakran felkeresett sétahelye a pesti társaságnak. A Vár fehér ruhás leányai ugyan tenniszrakettet forgatnak és egyik-másik ajkán az esti alkonyatban cigaretta égő tüze piroslik, de azért a flört csak úgy folyik, mint régen. 1849-ben álmodozva emlegették a Horváth-kertben lefolyt világraszóló „Flóra-ünnepet”, amelyen „10.000 különféle színű lámpa égett — és ahol szendén jártak táncosaik karján a keringőt, vagy a Koszorú-nevű szép magyar táncot, — ma a nagy szállodák hall-

ját emlegetik, ahol tangó, shimmy, huppla-huppla járja...

Változik a világ, változnak az emberek...

De hát nyár van — és ilyenkor nem jó filozofálni.

Kezdjünk egy kis körsétát a legközelebbi nyári koresmákban.

Kőbánya. Összenőtt a fővárossal. Ugyanaz a vér, ugyanaz az az életerő lüktet benne. Hozzá tartozik, része a fővárosnak, de csak mint esinos uszály a drága selyemruhán. Kisvárosi utcáin, álmos házai, mintha nagy fáradtság után lankadtan pihennének. Így vasárnap délután, sétáló családanyák, vízibe siető kispolgári házaspárok, ünneplő cselédek unokabátyjukkal, szüszü indánokként üvöltő gyermekcsoportok színezik az utcát. Gömbölyű-hátú köveken siklik a talp jobbra-balra és koresmacégereket lenget felénk lépten-nyomon a szél. Soha annyi koresmát! Csaknem minden házban. Óriási söröskancsók festve a táblákra, fehérre habzó sörrel.

Hiszen itt vagyunk a sör ősi híres várában!

Zenhangok röpködnek a szélben. Csalogatják a szomjas vendégeket. Szépen rendezett kis udvarok 4-5 fehéren terített asztalkával. Ennyi az egész. Egyik olyan, mint a másik. A törzsvendég néhol ingujjra vetkőzve emeli a habzó söröskancsót. Másutt finomabb a tónus.

A Régi-Sörházban nagy ünnepség van. Plakátok hirdetik és csalják oda a publikumot. Zsákba-futás, gombócevés, szépségverseny, tánc...

Nem ezt keressük. Ez csak mint a nyári mulatság másutt is.

Megyünk tovább.

Réztányérok puffogatása, rézkürtök harsogása figyelmeztet a legközelebbi szórakozó helyre. Künn az utcán tömegbe verődve előtte a nép.

Régimódi, alacsony épület, nagy, sivár udvarral, hol néhány poros akáé kesereg élete fölött. Oldalt beépített kuglizó. Az udvaron sok fehér-sárga csikos terítőjű asztal; a kuglizó hátának támaszkodva, úgy középtájt emelvény a zenekar számára.

Uristen, micsoda különös és nagyszerű zenekar! Éppen java munkában. A Kék-Duna keringőt harsogtatja. Valamennyi száj, kéz, láb teljes erővel dolgozik. Elöl az apa és a nagybácsi. Az apa arca hólyagosra dagad; kékülve-zöldülve fújja a trombitát, mialatt jobbkéz a karmesteri pálcával dirigál. A pufók nagybácsi a másik trombitának áldozza erejét, míg tovább a család többi tagja küzd a mindennapi kenyérért. Vészácseka, egyformán kék kartonba öltözött, hajukban vedlett, piros esokrott viselő nővendéklányok verik a dobot, réztányért csattogtatnak fűjék a

sípokat, ellenben a fiú a férfiak munkájában osztozik.

Dübörögve szól a zene; hajlanak jobbra-balra a lányok, piros szallagcsokruk röpköd a szélben.

Óriási taps. Az asztalok alatt megdobognak a lábak.

— Hogy volt! Hogy volt!

[A] zenészek visszaülnek.

Hangjegyeket forgatnak, igazítják a sípokat, trombitákat.

Uramisten! A Traviata!

És mennyi dühös jóakarattal!

Síkolnak, jajgatnak, süvítenek a hangok, majd fájdalmasan halakulnak el. Az emelvény melletti asztalnál megcirógatja a lány arcát a legény.

A nép mulat.

— Sajnos, hétköznap alig akad közönségünk, — sóhajtja a vendéglős, — de vasárnap mindig így van, ha nem esik az eső.

Felnéz az égre, hol lassan gyűlni kezdenek az égi lámpácskák.

(tkh.)